

Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto ry.

Toimintaraportti 2022

Waloa

kuntouttava työtoiminta

”Waloa” - kuntouttavan työtoiminnan toimintaraportti vuodelta 2022

Yhteiskunta voi hyvin, kun sen jäsenet voivat hyvin.

Yksilön hyvinvointiin liittyy olennaisesti se, kuinka tarpeelliseksi hän itsensä tuntee. Suomessa tarpeellisuuden tunne tulee erityisesti työn kautta.

Hyvinvointiin vaikuttaa myös yksilön mahdollisuus saada hyvinvointiaan tukevia palveluita silloin, kun hän niitä tarvitsee.

Sekä tarpeellisuuden tunne että hyvinvointipalveluiden saaminen ovat kytköksissä työhön. Kun ihmiset tekevät työtä, he näkevät itsensä hyödyllisinä ja tasavertaisina yhteiskunnan jäseninä.

Yhteiskunnan jäsenten hyvinvointia mahdollistavien palveluiden tuottaminen perustuu verotukseen. Mitä enemmän ihmisiä on töissä, sitä enemmän he maksavat veroja, ja sitä paremmin palveluita voidaan tuottaa.

Tästä näkökulmasta katsoen yhteiskuntamme tavoitteena on oltava työkykyisten täystyöllisyys. Valitettavasti tilanne on kuitenkin se, että meillä on työttömiä, joista osa on ollut työttömänä erityisen pitkään.

Tämän ongelman ratkaisemiseksi kunnat tarjoavat Suomessa palvelua, jonka tarkoituksena on aktivoida työttömiä työllistymään. Jyväskylässä tätä palvelua tarjoavat kaupungin työllisyyspalvelut. Jyväskylän kaupungin työllisyyspalvelut tarjoavat kuntouttavaa työtoimintaa ostopalveluna.

Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry valittiin keväällä 2020 yhdeksi palveluntuottajista ajanjaksolle 2021–2023, kuitenkin niin, että sopimusta tarkastellaan vuosittain. Waloa-toiminta on Wari ry:n tuottamaa kuntouttavaa työtoimintaa, joka on suunniteltu erityisesti maahanmuuttaneita pitkäaikaistyöttömiä ajatellen.

Waloa

Wari ry

Keski-Suomen monikulttuuristen yhdistysten liitto Wari ry on perustettu vuonna 2008. Vuonna 2016 Wari ry teki kuntouttavan toiminnan sopimuksen Jyväskylän kaupungin työllisyyspalveluiden kanssa. Warin ”Mahdollisuudet Todeksi”-pilottihanke vuosina 2016–2017 ja saman niminen ESR-hanke vuosina 2017–2019 aloittivat tämän toiminnan Wari ry:llä. Toinen ESR-hanke ”Kädentaitojen kulttuurifuusio” vuosina 2018–2020 perustui kädentaitoihin voimauttavana tekijänä.

Näistä hankkeista saaduista kokemuksista on syntynyt nykyisen työtoiminnan perusta, minkä pääpaino on yksilöohjauksessa sekä suomen kielen opetuksessa – digitaitoja, arjen matematiikkaa, yhteiskuntaoppia sekä kädentaitoja unohtamatta.

Yksilöä autetaan kokonaisvaltaisesti eteenpäin kohti työ- tai opiskelupolkua.

Maahanmuuttajien työttömyysaste on ollut jo pitkään noin kolminkertainen kantaväestöön verrattuna. Näin on huolimatta siitä, että suurella osalla työttömistä maahanmuuttajista on sekä Suomessa hankittu ammattipätevyys, että työkokemusta lähtömaistaan.

Waloa-toiminnan pääperiaate on se, että tavoitteen saavuttaminen edellyttää *halukkuutta*. Tämä sisäinen motivaatio on mielestämme välttämätöntä pitkäaikaistyöttömien aktivoimiseksi. Käytännössä yritetään selvittää, mitä asiakkaat itse *todella* haluavat, ja sen avulla motivoida heitä saavuttamaan tavoitteensa.

Näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että niitä, joilla ei vielä ole ammatillista tutkintoa kannustetaan opiskelemaan ja suorittamaan tutkinto. Niitä, joilla on tutkinto, kannustetaan ja ohjataan hakemaan töitä

Waloa-toiminnan sisältö

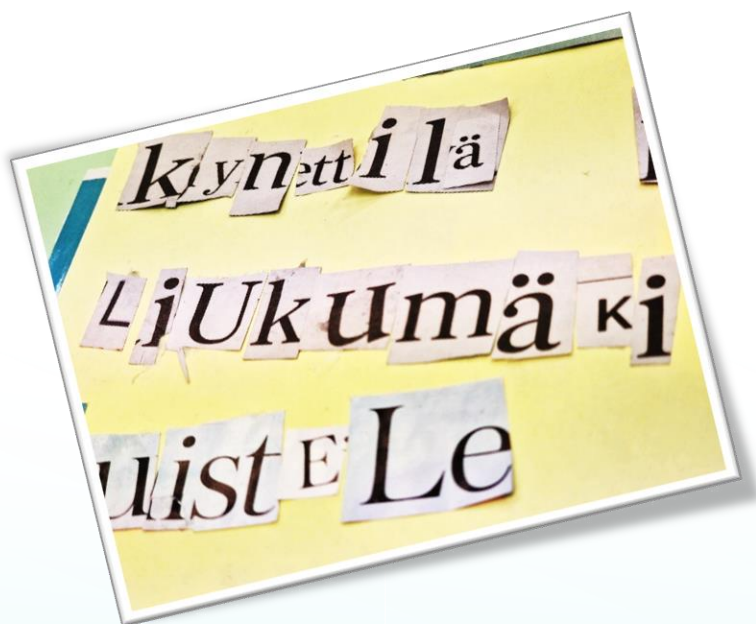
Vuonna 2022 Waloa-toiminnassa asiakkaille tarjottiin sekä ryhmä- että yksilövalmennusta.

Ryhmätunneilla asiakkaat saivat ohjausta suomen kielessä, arjen matematiikassa, digitaidoissa, käsitoissa sekä työelämätaidoissa.

Ryhmäohjauksen lisäksi Waloa-toiminnassa tarjottiin asiakkaille myös henkilökohtaista ohjausta. Yksilöohjauksessa keskityttiin asiakkaan omien tavoitteiden suunnitteluun ja haettiin mahdollisia polkuja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Waloa-toiminta on yhteisöllistä; asiakkaat saavat vertaistukea, sosiaalisia kontakteja ja mielekästä sisältöä elämäänsä.

Suomen kieli

Waloa-toiminnassa asiakkailla on mahdollisuus parantaa tai ylläpitää suomen kielen taitojaan. Suomen tunnit ovat toiminnallisia ja keskittyvät arjen sanastoon, jokapäiväisissä tilanteissa tarvittavaan kieleen ja työelämän kielivaatimuksiin. Pienet ryhmäkoot antavat jokaiselle mahdollisuuden osallistua ja takaavat taitotason mukaisen opetuksen.

Suomen kieleen paneudutaan teemoittain, käytännössä, ympäristöä huomioiden ja asiakaslähtöisesti. Oppikirjoja tärkeämmässä asemassa on tekeminen ja toimiminen, opitun kielen käyttäminen mahdollisimman autenttisella tavalla.

Sanomalehtitekstit, uutiset ja ajankohtaiset puheenaiheet ovat mukana opetuksessa. Tunneilla huomioidaan myös suomalaiset liputus- ja muut merkkipäivät sekä yhteiskunnalliset tapahtumat.

Waloa

Digitaidot

Waloa-toiminnassa asiakkaita pyritään perehdyttämään tietokoneiden itsenäiseen käyttämiseen. He saavat ohjausta kolmen pääohjelmistoryhmän käytössä: tekstinkäsittelyohjelmat, sähköpostiohjelmat ja eri selaimet.

Microsoft Word-tekstinkäsittelyohjelmalla asiakkaat laativat omat ansioluettelonsa sekä työhakemuskirjeensä. Osa asiakkaista tutustui ensin ohjelman käyttöön kopiaamalla valmiita tekstejä, ennen omien tekstien kirjoittamista.

PowerPoint-ohjelmalla asiakkaat oppivat tekemään pieniä esityksiä.

Digitaitotunneilla asiakkaat myös luovat itselleen sähköpostiosoitteen ja opettelevat käyttämään sitä.

Internetselaimien avulla tutustutaan työnhakusivustoihin, ja asiakkaita kannustetaan etsimään työpaikkoja itsenäisesti internetiä hyödyntäen.

Arjen matematiikka

Waloa-toiminnassa arjen matematiikan tunneilla käytetään matematiikan alkeisoppimateriaalia, joka on suunniteltu aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutukseen.

Tavoitteena on perustaitojen vahvistaminen (mm. numerotaidot, mittayksiköt, matemaattiset merkit, hinnat ja prosenttiluvut, kellonajat). Tunnit keskittyvät loogiseen ajatteluun ja suomenkielisten tehtävien ymmärtämiseen.

Tunneilla huomioidaan kohderyhmän lähtötaso ja opiskeluvälmiudet.

Työvalmennus

Waloa-toiminnan työvalmennusta toteutetaan ryhmä- ja yksilövalmennuksena. Waloa-toiminnassa on kaksi työvalmentajaa.

Ryhmävalmennuksessa asiakkaat saavat omaan kielitaitoonsa sovellettua tietoa suomalaisesta koulutus- ja työelämästä, siihen liittyvistä mahdollisuuksista ja käytännöistä sekä lainsäädännöstä.

Yksilövalmennuksella tarkoitetaan henkilökohtaista ohjausta pohjautuen asiakkaan omaan työllistymisensuunnitelmaan ja elämäntilanteeseen. Tulevaisuutta suunnitellaan yhdessä asiakkaan haaveet ja tavoitteet huomioiden ja keskustellaan niistä menetelmistä, joiden avulla tavoitteet voitiin saavuttaa.

Kädentaidot

Waloa-toiminnan kädentaidoissa käymme läpi käsityötekniikoita tarpeen mukaan (vaatteiden korjaus, vetoketjun ompelu, sukkien tai pipon neulonta, virkkaus, ompelu) sekä taitotason mukaan kudonta (matot, shaalit) ja verhoilu (pikkutuolit, nojatuolit). Käymme läpi myös eri pientekniikoita, kuten paperimassa ja huovutus.

Asiakkaan kiinnostuksen mukaan voi edetä käsityön maailmassa kohti haastavampia töitä ja suorittaa käsi- ja taideteollisen perustutkinnon osioista PAIKKO-osaamisen tunnistamisen.

Erikoispajat

Tammikuussa kynttiläpaja
työntekijöille

Elokuussa korttipaja

Lokakuussa kankaanpainantapaja

Marraskuussa korttipaja

Tapahtumat

Lokakuussa Mataran Markkinat –
parhaiten valaistun kojun palkinto

Joulukuussa Hippoksen
Joulumarkkinat

Yhteistyö

resQdog

Keväällä aloitimme yhteistyökokeilun startup-yritys ResQdogin kanssa. Ompelimme yritykselle koiran matkalustoja sekä namimattoja.

Osalla asiakkaista löytyy vahvoja kädentaitoja sekä muutamilla jopa kymmenen vuoden kokemus tehdasompelusta. Nämä taidot olivat kullanarvoisia ompelun sarjoittamisessa, mikä luontui heiltä itsestään. Työt sujuivat ammattitaitoisesti ja nopeasti.

Uusia ideoita

Arjen matemaattiset taidot ovat tärkeitä, mutta kaikilla ei ole ollut mahdollisuus opiskella niitä koulussa lapsena tai nuorena. Myös opiskelemaan hakiessa Suomessa on tärkeää, että ymmärtää matematiikan tehtävänannot suomeksi, vaikka olisikin aiemmin opiskellut matematiikkaa. Siksi matematiikka on haluttu ottaa mukaan Waloa-toimintaan.

Harjoittelijat ja työkokeilijat

Vuonna 2022 Waloa-toiminta tarjosi harjoittelupaikan kuudelle työ- tai kieliharjoittelijalle. Myös kaksi työkokeilijaa oli mukana toiminnassa viime vuonna.

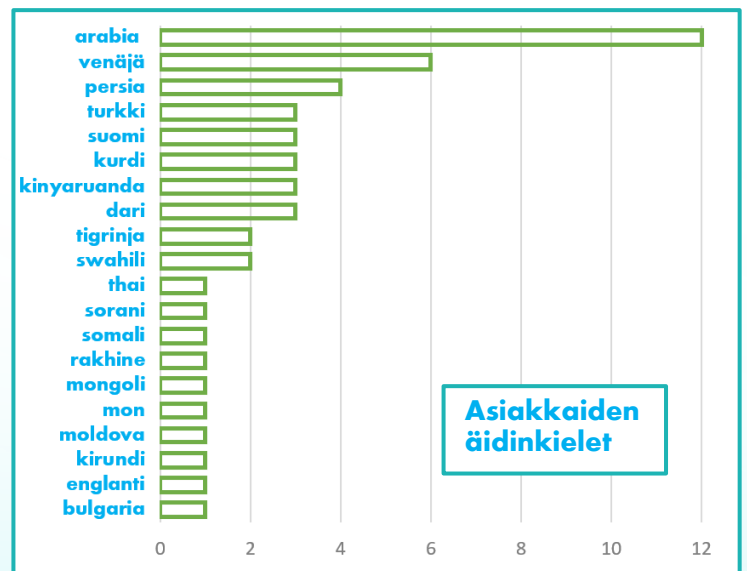
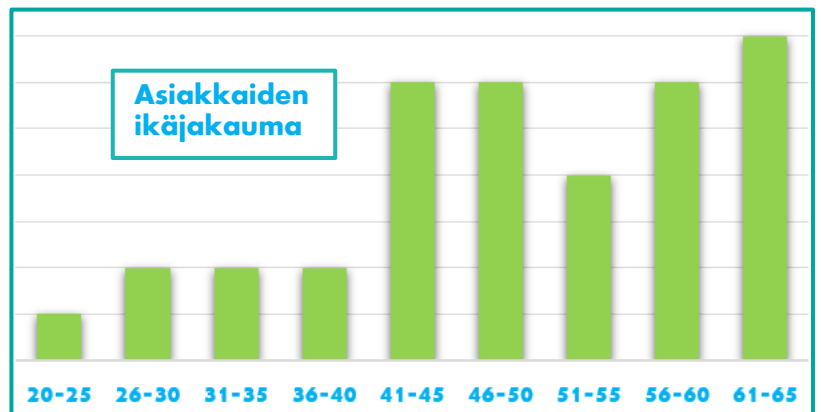
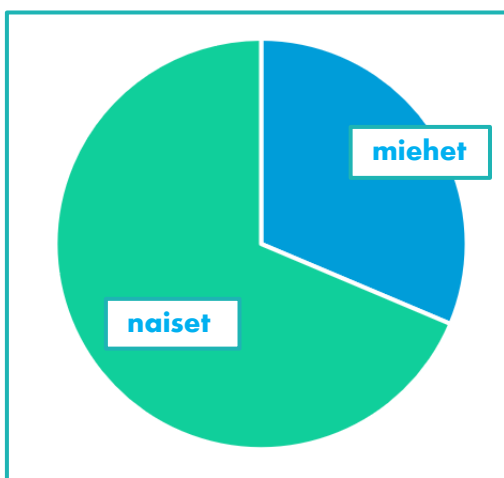

Asiakasprofiili

Vuoden 2022 aikana Waloa-toimintaan osallistui 51 asiakasta. Asiakkaat olivat kotoisin 23:sta eri maasta ja puhuivat äidinkielenään 20 eri kieltä.

Heistä viisi siirtyi työelämään (suoraan tai työkokeilun kautta), kolme pääsi opiskelemaan ja neljä poistui toiminnasta muista syistä. Muut asiakkaat jatkavat vielä toiminnassa.

Asiakkaat on jaettu kolmeen ryhmään suomen kielen taitotason mukaan. Ryhmässä on korkeintaan 12 asiakasta

Retket ja tutustumiskäynnit

Helmikuussa vierailimme Suomen käsityönmuseossa. Jyväskylän kaupungin kulttuuripalvelujen luotsit opastivat meitä museossa.

Huhtikuussa meidät vastaanotti Kortteliklubi.

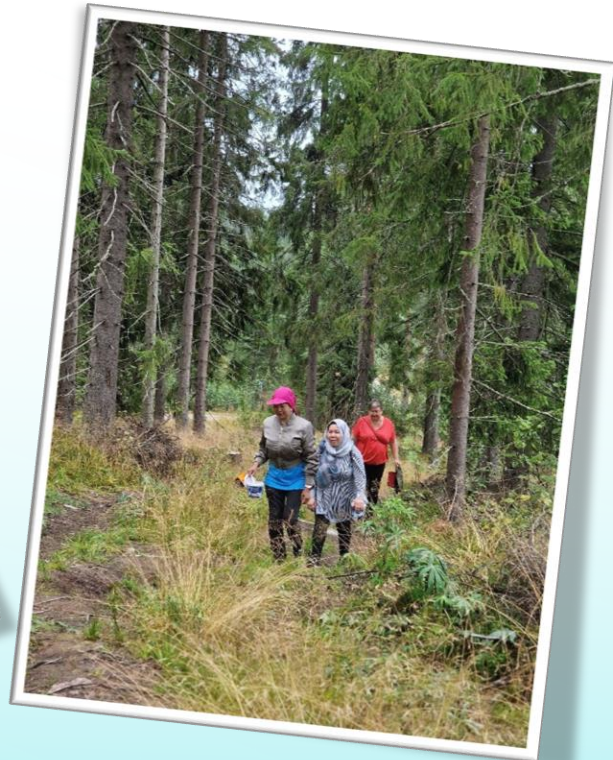
Toukokuussa vierailimme Könkkölän tilalla kesänavauksessa.

Toukokuussa tehtiin myös retki Jyväskylän Kristillisen Opiston Festareille, jossa asiakkailamme oli mahdollisuus tutustua opiston tarjoamiin koulutusmahdollisuuksiin.

Kesäkuussa nautimme Jyväskylän seurakunnan tarjoamasta lounaskonsertista kaupunginkirkossa ja tutustuimme Mäyrämäen Alppiruusuipuistoon.

Heinäkuussa pesimme toimitilojen matot porukalla Huhtasuon matonpesupaikalla.

Teimme myös kaupunkiretken Jyväskylän keskustassa: jalkaisin bongailimme Pidä Saaristo Siistinä ry:n kampanjan tarroja, vierailimme Toivolan Vanhalla Pihalla, Keski-Suomen museossa ja kaupunginkirkossa.

Heinäkuun viimeisellä viikolla teemana oli arkkitehti Wivi Lönn ja hänen tuotantonsa. Kävelyretkellä Äylään ja lähiseutuun tutustuimme Wivi Lönnin taloon, Juomatehtaaseen, Viljamakasiiniin ja lopuksi Lönn-näyttelyyn Keski-Suomen museossa. Eväät söimme Lounaispuistossa.

Elokuussa kävimme mustikassa Halssilan Hiihtomaassa. Nuotiopaikalla paistoimme makkaraa ja maissia, ja nautimme jälkiruoaksi tuoreet mustikat.

Syyskuussa kävimme Rekrymessuilla Lutakon Paviljongissa.

Lokakuussa tutustuimme ryhmän kanssa Jyväskylän Palvelualan opistoon ja Jyvässeudun työllistämisyhdistykseen.

Joulukuussa piipahdimme Suomen käsityönmuseossa ja Jyväskylän Taidemuseossa, hyödynsimme ilmaista sisäänpääsyä perjantaisin.

Pikkujoulut joulukuussa vietimme Jyväskylän Ainolassa.

Waloa

Waloa-toiminta mediassa

WALOA-TOIMINTA KÄVI PORUKKALLA PESEMÄSSÄ MATTOJA HUHTASUOLLA

Heinäkuun ensimmäisellä viikolla Wari ry:n Waloa-toiminta kävi porukalla pesemässä toimintilojen matot Huhtasuon matonpesupai- kalla. Suuri osa toiminnan asiakkaita on maahanmuuttaneita ja kävi nyt ensimmäistä kertaa tutus- tumassa tähän suomalai- seen kesäperinteeseen. Pai- kalla olivat myös Masouneh (kuvasa vas.) ja Habiba (oikealla maton kanssa).

Kun saavuimme aamulla paikalle, siellä olikin jo useita kokeneita matonpe- sijöitä, jotka tarjoutuivat näyttämään ryhmällemme par- haan pesutekniikan ja ker- tomaan kuinka matot oli parasta ripustaa kuivu- maan.

Samalla kun matoista tangoilla tippuivat enimmäkseen veset, levitettiin nurmikolle piknikpeitot ja kaivettiin esille mörky, frisbee, tikka-

taulu ja muut kesäpelit. Pesupalkaksi syötiin voilei- piä, hedelmiä, keksejä ja pullaa.

Hyvä kun ehdittiin saada puhtaat matot ennen sadepäiviä!

TEKSTI JA KUVA: RIIKKA DESPONTIN

Kirjoita ja kuvaa Meidän juttu! Ohjeet sekä juttujen ja kuvien lähetyks ksm.fi/ meidan-juttu

WALOA-TOIMINNAN KORTTIPAJASSA PÄÄSI LUOVUUS VALLOILLEEN

Lokakuussa Waloa-toimin- nassa vieraili Eeva Happo- nen, joka ohjasi asiakkail- lemme mukavan korttipa- jan. Kahden päivän ajan Eeva (oik.) opetti erilaisia luovia tekniikoita, muun muassa leimasimen ja kuvi- oleikkurin käyttöä.

Tekniikat opittuun ryhmä sai päästä luovu- tensa valloilleen ja suunni-

tella kortteja omien mieltymyksiensä mukaan. Koska syksy on jo pitkäällä ja joutu lähesty nopeasti, kortteja valmistettiin myös tuleviin joulumyyjäisiin.

Eeva kertoi tulevana mielellään ohjaamaan korttipajaa kaikenlaisille yhteisöille, yhteyden saa Insta- gramissa eeva_happonen.

Waloa-toiminta on erityi-

sesti maahanmuuttaneille suunniteltua kuntouttavaa työtoimintaa, jossa keskitään kielitaidon ja työelä- mätarjontojen vahvistamiseen sekä uusien kädentaitojen opettelun.

Lisää tietoa toiminnasta löytyy Wari ry:n some- sivuilta.

TEKSTI JA KUVA: RIIKKA DESPONTIN

WALOA-TOIMINNASSA KANKAILLE ILMESTYI MAHTAVIA KUOSEJA

Waloa-toiminnassa oltiin luovia ja suunniteltiin tek- stiä omilla kuvilla. Tek- stiä leimasivat Ulla Koivumäki ja Ida-Maria Toi- viainen Gradialta vierailivat toiminnassa kokokuun lopussa kolmena päivänä ja ohjasivat kaikille ryhmille päivän kestävä kankaan- painantapajan. Tekniikkana käytettiin leimasinpainan- taa ja värejä pesukestävää kankaanpainantaväriä.

Ensin kaikki saivat kaivertaa oman leimasimensa, jolla sitten painoivat oman kankaan. Lisäksi käytettiin myös hedelmiä ja valmiita itse tehtyjä puuleimasimia. Toiminnan asiakkaat tyk- käsivät kovasti pajasta ja kankaille ilmestyi mahtavia kuoseja!

Waloa -- kuntouttava työtoiminta on suunniteltu erityisesti maahanmuutta- neille, jotka työllistyäkseen

tarvitsevat tukea suomen kielen oppimisessa ja työelämäntaitojen parantami- ssa. Wari ry:n järjestä- mään toimintaan voi tutus- tua yhdistyksen some-ti- leillä.

TEKSTI JA KUVA: RIIKKA DESPONTIN

Kirjoita ja kuvaa Meidän juttu! Ohjeet sekä juttujen ja kuvien lähetyks ksm.fi/ meidan-juttu

Waloa-toiminta: Hieno vierailu Suomen käsityön museossa

Wari ry:n Waloa-toiminta vieraili Suomen käsityön museossa helmikuussa. Vierailusta sovittiin Jyväskylän kaupungin kulttuurilautasiston kanssa ja näin ryhmää vastassa olikin neljä kivaa luotsia. Museoon lähdettiin aurinkoisena tiistaina isolla, 25 hengen porukalla. Toimintaan osallistuu asiakkaita 15 eri maasta, jotka puhuvat äidinkieltään useita eri kielillä, mutta luotsit selvivät hienosti tehtävästään selkosuomella.

Waloa-toiminnassa kädentaidot ovat tärkeässä roolissa ja museon esineistä

löytyikin muutama tuttuja, tunneilla harjoiteltuja tekniikoita. Lisäksi työpajassa kaikilla oli mah- dollisuus palata lapsuuden leikkeihin ja tehdä itselleen nappiyrä. Oli todella mielenkiintoista huomata, että lähes kaikki, synnyinmaasta riippumatta, olivat lapsena leikkineet samanlaisella langasta ja napista tehdyltä hyrrällä.

Waloa-toiminta kiittää kaupungin kulttuuripalveluja hienosta museovierailusta!

Kuva ja teksti: Riikka Despontin

WALOA-TOIMINTA TUTUSTUI WIVI LÖNNIN ELÄMÄÄN JA TUOTANTOON

Waloa-toiminnan porukka tuli Wivi Lönnin -silheisen retken heinäkuussa. Tutustuminen Lönnin elämään ja tuotantoon aloitettiin etsimällä tietoa internetistä. Tutustumis- kohteiksi valittiin Lönnin talo, Seminaarinmäen Viija- makasini ja Jyväskylän Juomatehdas. Retkipäivä alkoi eväiden valmistamisella yhteistyönä. Kolmoleivät, juomat ja

hedelmät pakattiin laukuun ja suunnattiin Älylään. Ensin käveltiin Juomateh- taalle ja keskusteltiin raken- nuksen historiasta. Sieltä jatkettiin Lönnin kauniiseen puutarhaan, missä otettiin muistoksi yhteiskuva. Jyväskylän vanhimman rakennuksen ohikävöityn Viijamaksiniin ja Louisa- puistoon eväitä syömään.

Retken päätteksi mien- tiin Keski-Suomen museoon

tutustumaan Wivi Lönnin näyttelyyn, mutta myös pysyväin näyttelyihin Jyväsk- ylään historiasta. Museon interaktiiviset tehtävät olivat todella kiinnostavia ja saivat porukan innostumaan. Aikui setkin voivat välillä leikkiä!

Wari ry tarjoaa erityi- sesti maahanmuuttaneille suunniteltua kuntouttavaa työtoimintaa.

TEKSTI JA KUVA: RIIKKA DESPONTIN

Waloa-toiminnan ohjaajat vuonna 2022

Mari Korpela

työelämävalmentaja

Riikka Despontin

suomen kielen ohjaaja

Paul Abbey

työelämävalmentaja

Teija Ässämäki

kädentaitojen ohjaaja

Elena Shablykova

matematiikan ohjaaja

Mozafar Mohammadi

oppisopimuksella
ohjaajaopiskelija

***Kiitämme
yhteistyöstä!***

